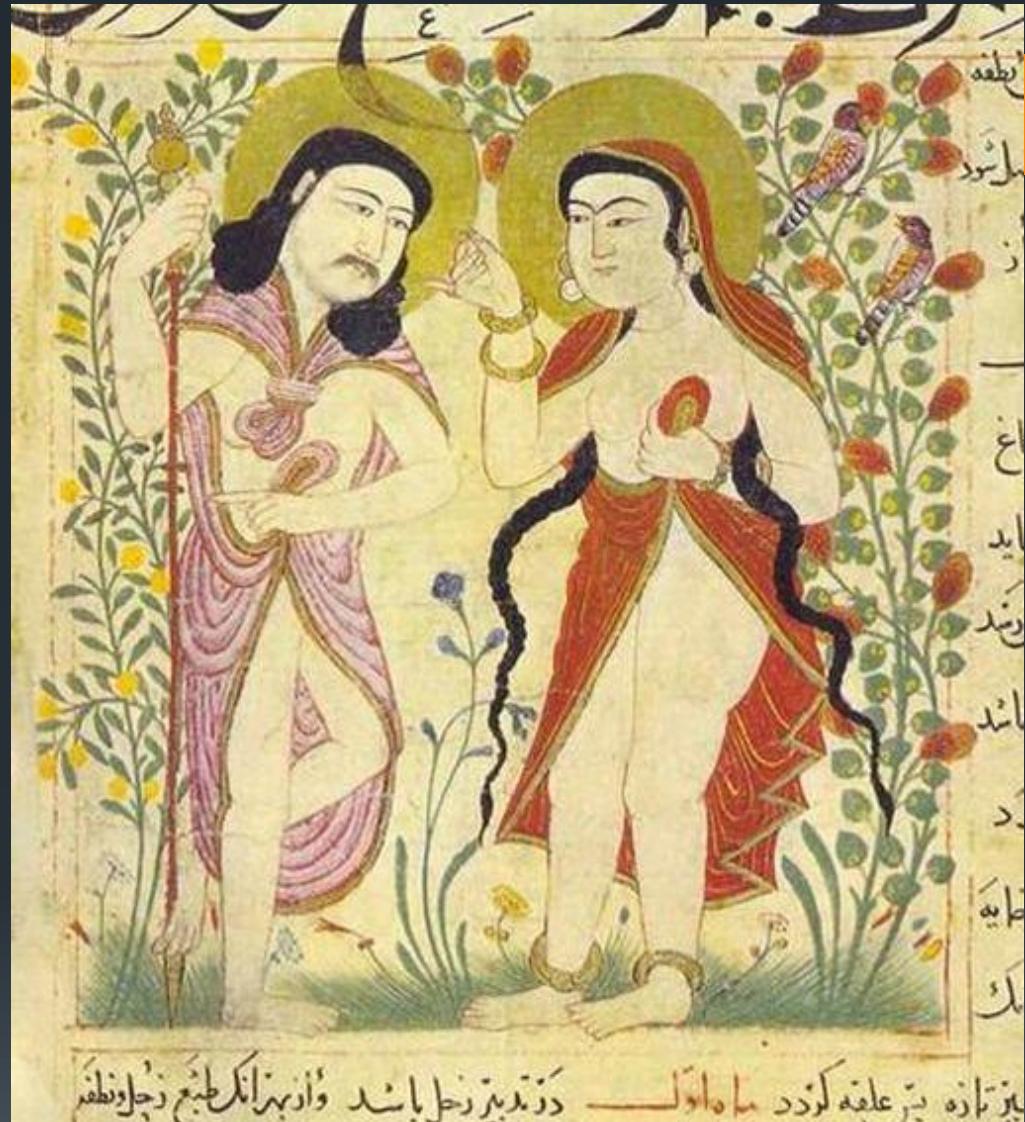

Islám a gender

Islám a antropologie (SAN215)
Attila Kovács – FSS MU PS 2017

Žena, muž a Bůh

- Islám vychází (podobně jako žudaizmus a křesťanství) z blízkovýchodního kulturního kontextu (patriarchální, kmeneová společnost, regulace a omezení)
- Adam (*Ādām*) a Eva (*Hawwā*) v rajské zahradě a na zemi

- Muhammad a ženy
(Chadídža a Ájša)
- Islám znamenal změnu genderových poměrů na Arabském poloostrově 7. stol.
(zákaz pohřbívání novorozených děvčat, právo svědčit a dědit i na rozvod pro ženy, omezení polygamie a pod.)

- Žena a muž jsou z náboženského hlediska rovni, neplatí to ale pro společenské a právní postavení
- Ženy mají rozdílnou právní pozici než muži a sociálně jsou podřízené mužům (otec, bratr, manžel)
- Polygamie (max. 4 ženy) a zahalovaní

Tělo, nahota a zahalovaní

- Ženy aj muži musí být „vhodně“ oblečeni
- Za nahotu u mužů se považuje vše mezi pupkem a kolenem, u žen můžu být nezakryté ruky, chodidla a tvář

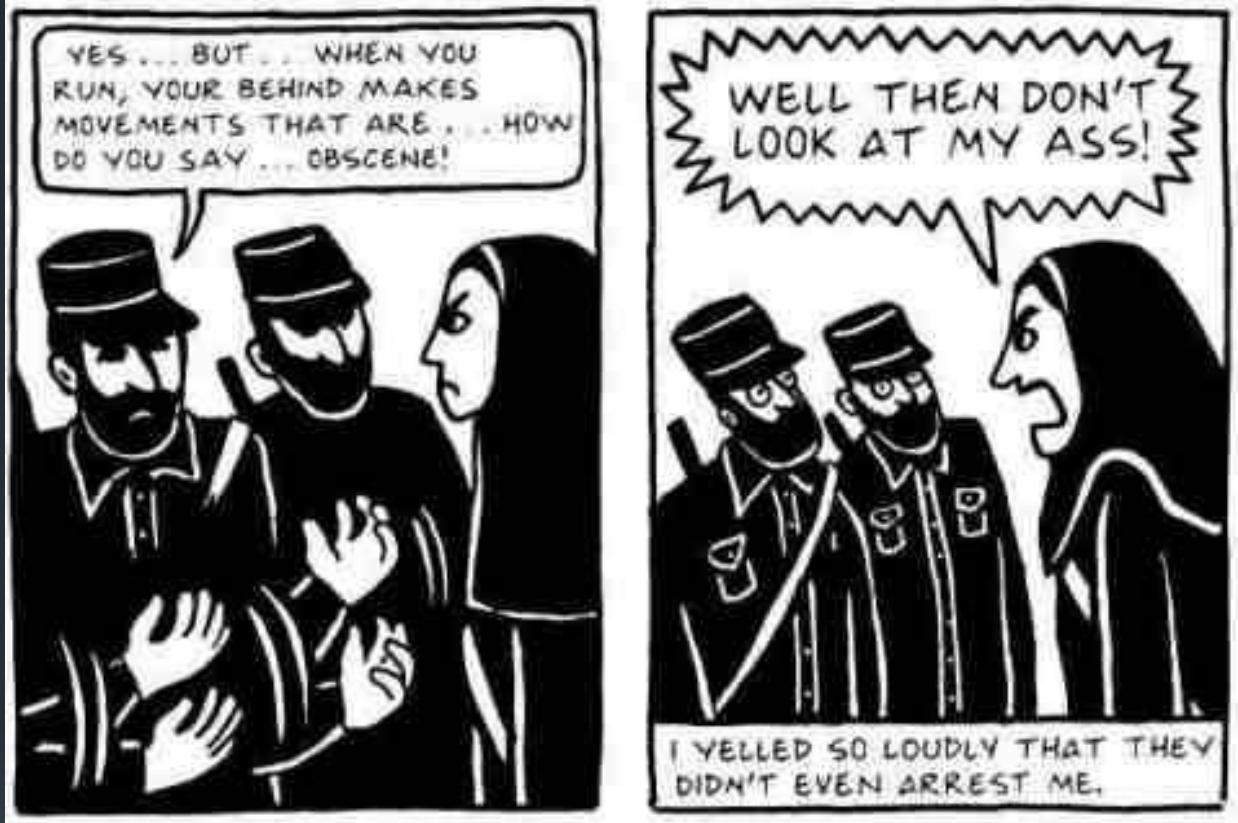
- Platí to na veřejnosti, v přítomnosti cizích mužů a žen, ne ale v rodině

- V muslimských společnostech platí silná rodová segregace jako i rozlišení veřejného a skromného prostoru.

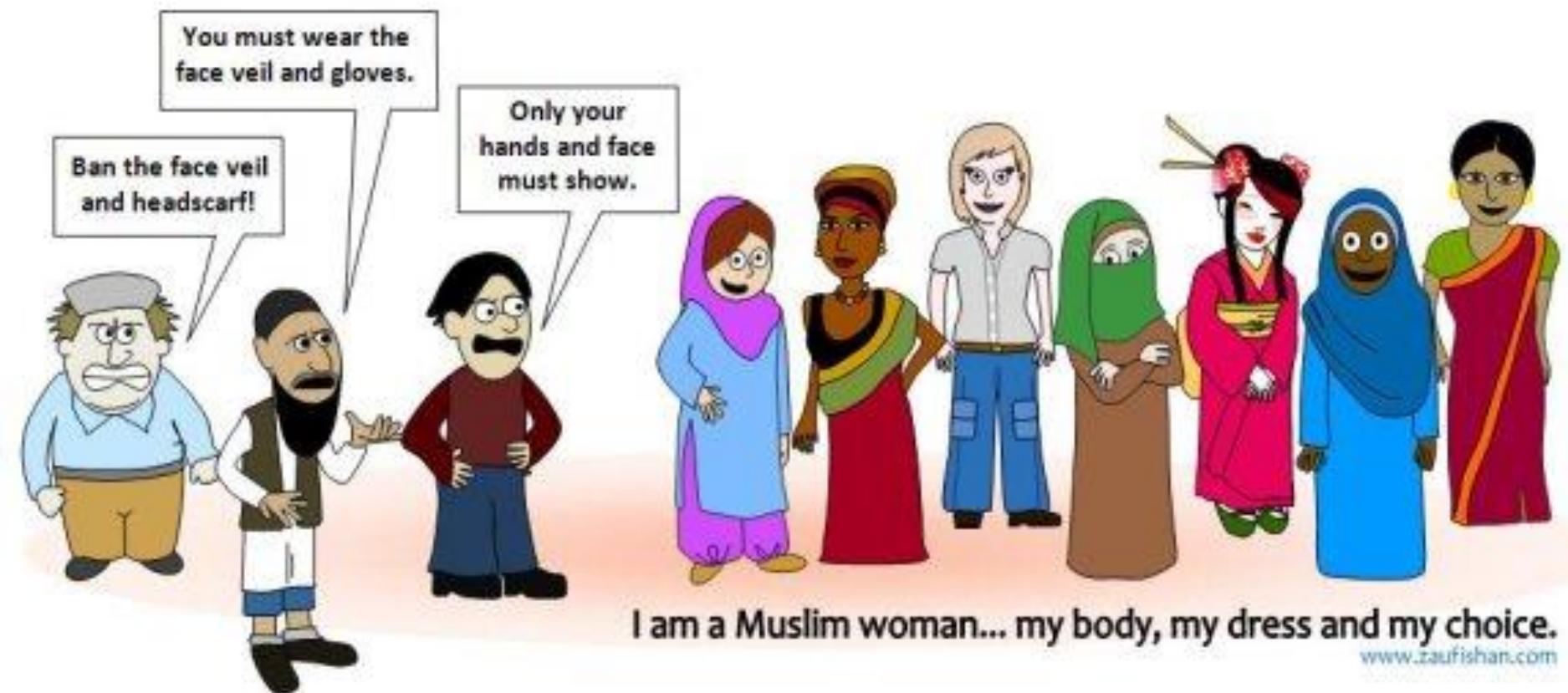
Zahalovaní žen

- Cílem zahalovaní v islámu je aby ženy přestali být vnímáni jako sexuální objekty i ochrana jejich soukromí, důstojnosti a cti
- Zahalování ale snadno se může stát nástrojem kontroly a omezování ze strany mužů

„Islámské oblečení“ žen

- Typy oblečení se značně liší jak podle krajin tak i podle dogmatického typu nebo směru výkladu islámu

- Zakrývání určitých částí těla: booklet CD Jennifer Lopez před a po zásahu saúdské mravní policie

Abája (nebo podobné dlouhé šaty)

Hidžáb („muslimská šatka“)

Niqāb (pokrývka tváře)

Šíitský islám a ženy

Burqa
tradiční
oblečení
afgánských
(především
paštún-
ských) žen

„Burqini“ a sportovní oblečení

Zahalování a kontroverze

MINDFORNICATION @ DEVIANTART.COM

EVERYTHING
COVERED
BUT HER EYES,
WHAT A CRUEL
MALE-
DOMINATED
CULTURE!

NOTHING
COVERED
BUT HER EYES,
WHAT A CRUEL
MALE-
DOMINATED
CULTURE!

EVANS

B

Literatura

- ANWAR, Etin, *Gender and Self in Islam*, New York - London, Routledge, 2006.
- FALAH, Ghazi-Walid & NAGEL, Caroline (eds.), *Geographies of Muslim Women: Gender, Religion, and Space*, New York - London, The Guilford Press, 2005.
- KVAM, Kristen E. & SCHEARING, Linda S. & ZIEGLER, Valarie H. (eds.), *Eve and Adam: Jewish, Christian, and Muslim Readings on Genesis and Gender*, Bloomington - Indianapolis, Indiana University Press, 1999.
- MERIWETHER, Margaret L. & TUCKER, Judith E. (eds.), *A Social History of Women and Gender in the Modern Middle East*, Boulder - Oxford, Westview Press, 1999.
- TUCKER, Judith E., *Women, Family, and Gender in Islamic Law*, Cambridge, Cambridge University Press, 2008.

women in black

Dokumentární film

Women in Black, 2. část (BBC, 27 min., 2008)